

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-80 szám,

hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pietz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hova a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 70. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	24 kor
Félévre	—	—	—	12 >
Negyedévre	—	—	—	6 >
Egy órára	—	—	—	2 >

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, március 26

Parlamentari morál.

Nagybecskerek, 1901. március 26.

(F.) A törvények nem bírtak soha és nem fognak sohasem birni avval az erővel, hogy a morált helyettesítsék, de bizonyos hatást, befolyást kétségkívül gyakorolnak a morálra. Ezért helyesnek és indokoltak kell tartani az összeférhetlenség ügyének reformálása végett megindult mozgalmat. Az összeférhetlenségi törvény már eredetileg is elég tökéletes volt s a mai viszonyok között még kevésbé mondható kielégítőnek.

E törvény reformja kétségkívül olyan téma, amely érett, komoly és alapos megfontolás s higgadt, tárgyilagos és igazságos mérlegelés tárgyává teendő; azért nagy megnyugvására szolgálhat az ország egész közvéleményének, hogy a megoldás Széll Kálmán erájába esik, akinek személyében mind a jelzett kellékek teljes garanciáját látjuk.

A megoldás mindenestre olyan lesz, amely Széll Kálmán egész politikai irányja, liberális, igazságos és tárgyilagos.

Széll Kálmán megfogja találni a valódi és helyes megoldást, amely a kitűzött célt eléri, anélkül, hogy azon túl löjje, azt a megoldást, amely lehetővé teszi, hogy a közgazdasági életben is szereplő oly férfiak, akik fényes tehetségeik, jellemük, tetterejük által az ország becsülését vívták ki, megmaradhasanak a törvényhozásban, ellenben távol tarthatók legyenek onnét azok, akik nélkül a törvényhozás igen könnyen el lehet, azok, akik soha törvényhozók nem lettek volna, ha hatalmas bankok vagy más vállalatok pénzereje és befolyása nem emelte volna őket erre a polcra!

Epp oly fontosnak tartjuk azonban, mint e reformot, azt is, hogy a választók egészséges közérzúlete is emelkedjék, amely csak annak juttat mandátumot, aki arra méltó, nem pedig az, aki arra többet

tud költeni. E tekintetben szintén bizunk Széll Kálmán politikai felfogásában, aki a tiszta választások s általában a közélet purifikálásának elveit nemcsak hangoztatja, hanem komolyan meg is valósítja.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Március 30. A kaszinó közgyűlése d. u. 6 órakor.

— Uj torontali főrend A hivatalos lap mai száma közli: a főrendház 1901. évi március hó 22 én tartott ülésében az igazoló bizottság jelentése alapján gróf Nákó Sándor nagyszentmiklósi nagybirtokos és örökös jogú főrendházi tag nevét a főrendek jegyzékébe pótlólag beiktatta; ami az 1885. évi VII. t. c. alapján újonnan szervezett főrendház ezidőszertit tagjairól készített s 1897. évi január hó 19-én a „Budapesti Közlöny“ 14. számában közzétett jegyzék kiegészítésül ezennel közzétetik.

— A rendőrség féljegyje. Megérkezett a belügyminiszter leirata, amely szerint a kereskedelmi miniszter a vasuti féljegygyel utazhatás kedvezményét, melyet ezidőig csak a szab. kir. és törvényhatósági joggal felruházott városok rendőrségei élveztek, a rendezett tanácsu városok rendőrségére is kiterjesztette, a leirat szerint a r. t. városok rendőrségének tisztviselői az államasutak s a kereskedelmi miniszter kezelt e alatt álló helyi érdekű vasutak bármely vonalán és kecsi-osztályában a rendőri legénység és szolgaszemélyzet pedig csak a személy- és vegyes-vonatokon féljegygyel utazhatnak. A jegyváltásoknál és a vasutakon ellenőrzést gyakorló közegeknek persze fel kell mutatniuk rendőri igazolványukat.

— Uj hitelszövetkezet. Vasárnap, folyó hó 24 én alakult meg a „Kis-toráki gazdasági hitelszövetkezet“. Az alapszabály tervezetét 98 tag írta alá, akik összesen 168 üzletrészt jegyeztek. A szövetkezet megalakítása körül Kécsi Tivadar községi jegyző fáradozott. Az igazgatóságba B á l o s Vikentie, S t o i c z Pántyá, B á l o s Tódor, P o p i T o m a, J a n k u c z Vikentie

és Urszu György, a felügyelő-bizottságba dr. Katacz Oktáv, Mihály Péter és Szerb György választattak meg. Az országos központi hitelszövetkezet részéről az igazgatóságba Kécsi Tivadar, a felügyelő bizottságba Kaszovicz Mór nevezetett ki. Elnök-igazgató Kécsi Tivadar, a felügyelő bizottság elnöke pedig Kaszovicz Mór lett, pénztárnoknak Petru Tyira, könyvelőnek L u p s o v György választott meg.

— Hardegg gróf családi öröme. Debrecenből írják: Gróf Hardegg Jenő, Vilmos huszárezredbeli főhadnagy, császári és királyi kamarás házában örömmel volt a múlt héten. A grófi pár újszülött kis leányának volt a keresztelési ünnepélye. Az egyházi szertartást dr. Wolafka Nándor római katolikus püspök végezte. A kis leány a keresztelésben Erzsébet nevet kapott. A családi ünnepe Debrecenbe jöttek gróf Hardeggné szülei: báró Nikolics Feodor, valóságos belső titkos tanácsos, rudnai nagybirtokos és báró Nikolics Feodorné. A keresztelési ünnepélyen jelen voltak még báró Leonhardi huszárezredes családostul és az ezred több tisztje.

— Ujságkiadók közgyűlése. A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége tegnap tartotta közgyűlését az Otthon-kör helyiségeiben. Az ülést Zilahi Simon elnök nyitotta meg s megnyitó beszédében meleg szavakban emlékezett meg a szövetség választmányának sikeres működéséről a hírlapbéllyeg eltörlése körül és összetartásra intette a szép számmal megjelent kiadókat. Rabel László szövetségi titkár azt indítványozta ezután, hogy indítson a választmány szigorú vizsgálatot a gombamódra szaporodó zuglapok ellen. Barta Béla a „Kávés és Vendéglős Ipar“ kiadója szabályrendeletet kér a választmánytól, a hirdetési irodáknak a vidéki lapokkal szemben napról napra türelmetlenné váló tulkapásai ellen. Ezen indítványhoz többen szóltak hozzá. Végül a „Borsodmegyei Lapok“ kiadója kér orvoslást a miskolci ügyészség azon intézkedése ellen, hogy lapját mindaddig nem szállíthatja, míg az ügyész át nem olvasta. Zilahi Simon elnök zárszava után az ujságkiadók lakomára gyűltek össze a Royal szállodában.

— Választás. Mint lapunknak jelentik: Torontál Szigeten a képviselőtestület Klobucharich Sándort községi irnokká, Haubrich Mátyás volt csendőr-örsvetést irnok-végrehajtónak egyhangulag megválasztották.

— Állatorvosok értekezlete. Illés Vince m. kir. főállatorvos kezdeményezésére a Torontál-vármegye területén működő m. kir. állatorvosok

A „TORONTÁL“ tárcája.

Az „university extension“ megalapítása és elterjedése.

Írta s a „Nagybecskereki munkásképző- és társas-egylet“ estélyén előadta Kralik László tanár.

A forradalmak hangzatos jelszava: „szabadság, egyenlőség, testvériség“, dacára a sok kiontott vérnek is, csak jelszó maradt mind e mai napig és bizony elérhetetlen ideál fog az maradni mindaddig, amíg csak emberek élnek a földön.

Tagadhatatlan azonban, hogy az emberiség mégis csak nagyot haladt azóta, a mióta e három ideált zászlajára írta, elérendő céljával tüzte ki. Hiszen ma mégis csak mindenkinek megvan a személyes szabadsága, megszűnt a rabszolgaság és jobbágyosság és a törvény előtt is mindnyájan egyenlők vagyunk. Alkotmányos állami életünk is demokratikus alapon nyugszik: a mennyiben mindenki tartozik katonáskodni és adót fizetni, a választási jogok is napról-napra általánosabbak lesznek. Csak hogy az emberiség nagy része még mindig nincs megelégedve ez elért jogokkal, többet és többet kíván, mert érzi, hogy a három ideál közül legfeljebb csak az elsőt, a szabadságot érte el; a másodikat az egyenlőséget, még csak nagyon csekély mértékben; a harmadikat, t. i. a testvériséget pedig egyáltalában nem.

Esidő szerint főleg az egyenlőségért és pedig úgy az anyagi, mint a szellemi egyenlőségért folyik a harc. Csak hogy míg a vagyoni

egyenlőséget erőszakos és véres eszközökkel akarják kivívni, elég rosszul, addig a szellemi meg sem kísérték ilyen módon elérni, mert azt mindenki tudja, hogy a műveltséget minden embernek magának kell személyes szorgalmával és munkájával megszereznie. És az emberiség rá fog jönni nemsokára arra is, hogy valamint a szellemi egyenlőséget csakis kitartó munkával lehet elérni, úgy a vagyoni is csakis ezzel az egyetlen eszközzel lehet majd kivívni.

Nos hát, mélyen tisztelt közönség, én erről a munkáról akarok önöknek beszélni, amelynek az a célja, hogy műveltség tekintetében egyenlökké tegye az embereket; arról a nagyszabású munkáról akarok egy pár szót mondani, amely hivatva van egyenlővé tenni az embereket először szellemi tekintetben, hogy azután többé-kevésbé vagyoniilag is egyenlökké tegye őket. Mert higgyék el nekem, hogy minden társadalmi bajnak végső oka nem a birtok és vagyon aránytalan eloszlásában, hanem a műveltség ellentétében rejlik. Ott voltak a legnagyobb forradalmak, ahol az állam és a kultúra képviselői a nép nevelésével semmit sem törődtek. Ime pl. Franciaország, ahol még 1897 ben, tehát 4 évvel ezelőtt is, 12.000 helységben nem volt népiskola, — kiválsón a forradalmak hazája, Ellenben Anglia minden mélyebb megrázkódtatás nélkül élte át az európai forradalmi éveket.

Az az eszme, hogy a valódi, tudományos műveltség necsak egynehány gazdag ember kizárólagos tulajdona legyen, hanem hogy az lehet tölég mindenkire nézve elérhetővé tessék, a XIX. században, vagyis a demokrácia századában született. Alig van ma kulturállam, ahol az általános iskolakötelezettség nem volna törvényi-

leg elrendelve és végrehajtvá. A népiskolák azonban még nem nyújthatják a tudományos műveltséget, legfeljebb annak elemeit: az írni és olvasni tudást. Sőt a tapasztalat azt mutatta, hogy az emberek még az elemi iskolákban szerzett ismereteiket is elfelejtették, ha azokban nem gyakoroltatták, ha azokat nem ismételtették. Ezért kellett a különböző földműves, iparos és kereskedelmi ismétlő iskolák felállításáról gondoskodni. Csak hogy ezek az iskolák sem adhatják a valódi műveltséget, mint a hogy nem is az a céljuk; ezek csak arra törekednek, hogy az elemi iskolában szerzett ismereteket megerősítsék és hogy némi földművelési, ipari vagy kereskedelmi szakismeretet közöljenek.

A valódi, tudományos műveltség terjesztésére a közép- és főiskolák vannak hivatva. E szerint, aki nem volt abban a szerencsés helyzetben, hogy középiskolát és utána főiskolát látogathasson, nem lehet művelt? Bizony nehezen. De hiszen ez égbekiáltó igazságtalanság?! Bizony az! Es nem történt még semmi sem, hogy ez az igazságtalanság megszűnjék? Történt, még pedig nagyon sok és épen erről fogok most beszélni.

Az elmúlt XIX. század elején és közepén még csak kísérletek történtek arra nézve, hogy az ugynevezett művelt- és munkásosztályok között fennálló válaszfalak véglegesen ledőljenek. Mert a tudományokat népszerűsítő felolvasásokat, melyeket az elmúlt században mindenfelé tartottak, csakis kísérletek lehet nevezni. Azt ugyanis senki sem fogja állítani, hogy egy-egy tudományt egy egyszerű felolvasásban vagy előadásban lehetséges legyen teljesen kimeríteni, azt a hallgatókkal egészen megérteni. A sok sikertelen próbálgatás után, amit egyes, ötletszerű

f. hó 24 én d. e. 10 órakor érkekezletre gyűltek össze a megyeház alispáni kistermében. Az érkekezleten résztvettek Nyáry Sándor nagyszentmiklósi, Szabó János törökkanizsai, Axmann János módosi, Helfricht János perjámosi, Öhler Károly törökbecsei, Révész Hugó párdányi, Rieger Gyula pancsovai, Fülep György Nagybecskerek városi, Deisinger Ignác Nagybecskerek járási, Urbán Gusztáv pancsovai, Horváth Lajos entalfalvi, Szabó István alibunári és Fischer Jakab bánlaki m. kir. állatorvosok. Illés Vince elnök megnyitotta az érkekezletet, melynek tárgyát az ügymenet egyszerűsítése, egyöntetűsége és gyorsasága iránti megállapodás képezte a melynek befejeztével a jelerlevők az elnöknek a tanácskozás tapintatos és szakzerű vezetéseért köszönetet szavaztak. Az érkekezletet társas ebéd követte a Róssa szállóban, ahonnan a résztvevők táviratilag üdvözölték Mihályi Mihály temesvári állami állategészségügyi felügyelőt.

— **Tisztviselő egyesület.** Ez egyesület takarékos és előlegegyelete vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését. Miután Rigó István elnök megnyitotta a közgyűlést, korelnöknek egyhangulag megválasztották Bielek Antalt. Az igazgatóság jelentéséből a következő adatokat közöljük: Az 1900. üzletév végén 328 tagja volt az egyesületnek 753 részjeggyel. Az 1899. év végéig be volt fizetve 76.846 korona, 1900. visszafizettek 7994 koronát, marad tehát ez év végén 65.324 korona. A tartalékalap 4781 koronára emelkedett (530 koronával gyarapodott). Előlegekben és kölcsönökben 116.917 korona van elhelyezve. A múlt évben 29.618 koronát engedélyeztek. Ebből visszafizettek 42.128, marad 104.406 kor. kövétel. Az 1900. évben volt összesen 8558 kor. bevétel, 4097 kor. kiadás, marad 4460 korona tiszta jövedelem, melyből 2° jut a központnak, 462 a tartalékalapnak, 6° pedig (3672) a részvényeseknek. A választások eredménye a következő: Igazgatók: Rigó István, Edenburg Lajos, Filkovich Boldizsár, dr. Kuszing, Herr Ödön, rendes tagok, Fuchs István, Knyaskó Lajos póttagok. Felügyelő-bizottság: Keresztes Aladár, Stojkovič György rendező, Filó Róbert póttag. A jelentések tudomásul szolgálták, a felmentvény megadatott. A kamatlábat 8°-ban állapították meg.

— **A „Nagybecskereki magyar olvasókör”** tisztviselői s tagjai f. hó 23-án este ismerkedési estélyre gyűltek össze. A szép számban megjelent tagok között mindvégig igen lelkes hangulat uralkodott. Elhatározták a megjelentek, hogy a kört, mely az utóbbi időben mostoha viszonyai folytán oly kevés életjelt adott, visszaadják hazafias hivatásának és hogy e végből családi összejöveteleket, valamint előadásokkal egybekötött estéket fognak rendezni. Ennek érdekében a tagok nyomban gyűjtést is rendeztek maguk között, a melynek eredménye 43 korona 10 fillér lett. A gyűjtéshez dr. Nagy Dezső ügyvéd 30 kor., Balogh Károly ár. ünlök

5 koronával járult, mely nemes adományokért a kör hálás köszönetét fejezi ki. A tagok e nemes buzgalma bizonyára sokakat indít arra, hogy a körbe belépjenek.

— **Az „Iskolagyermekbarát segélyező-egylet”** f. hó 24-én tartotta meg Menczer Lipót egyetemi elnök elnöke alatt nagy érdeklődés mellett az évi közgyűlését, melynek főtárgyát az egyesület múlt évi számadásának előterjesztése képezte. A számadást a következőkben ismertetjük: Az egyesületnek az 1899-ik évi december 31-én pénztári állapota volt 683 kor. 20 fillér. Az 1900-ik évfolyam alatt bevétele volt: 1. Pénzintézetek adományaiából 195 kor. 2. Testületek, egyesületek s társaságok adományaiából 501 kor. 70 fillér. 3. Kisebb adományokból 40 kor. 44 fillér. 4. Tagsági díjakból 150 kor. 5. Menczer elnök gyűjtése 67 kor. 6. Tanulók gyűjtése 448 kor. 89 fill. 7. Kamatokból 31 kor. 24 fill., összesen 1434 kor. 27 fill. Az összes bevétele tehát a múlt évről maradt összeggel együtt volt 2118 kor. 07 fill. Ezzel szemben kiadása volt az egyesületnek: 1. A leveskonyhára 303 kor. 54 fill. 2. Felöltöltetésre 524 kor. 23 fill. 3. Könyv és írószerekre 56 kor. 54 fill. 4. Más kisebb kiadás 29 kor. 60 fill., összes kiadása volt tehát 913 korona 91 fillér s így pénzkészlete a múlt év december 31-én volt 1204 kor. 16 fill. A számadás a kiküldött számvizsgálók által átvizsgáltván, a főkönyvekkel összehasonlítván, mindenben helyesnek találtatott, miért is így a választmányoknak, mint a kezelő pénztárnoknak a felmentvény a szokott fentartás mellett a közgyűlés által megadatott. A fent említett kiadásból 27 gyermek teljes ruházattal s 42 gyermek lábbelivel látatott el. Kiosztatott 155 tanuló között 576 drb könyv, ezenkívül osztályonként a szükségelt írószerek. A leveskonyhában 40 izben lett főzve, kiosztatott 3631 adag étel és pedig 12 izben marhabugulyás, 3 izben rántottleves, 10 izben bableves, 7 izben burgonyaleves, 3 izben rizsleves, 4 izben tarhonyaleves, 1 izben tészta. Kiosztatott ezenkívül 600 kgr. kenyér. Ezeneken átlag naponként 91 tanuló s az átlagos napi kiadás 7-59 koronát tett ki s így egy adag étel 8-5 fillérbe került. Az egyesületnek a múlt évben 92 tagja volt. Óhajtható volna, hogy a tagok száma szaporodnék s kívánatos, hogy ezen humános egyesület iránt vajha nagyobb érdeklődéssel viseltetnék a közönség.

— **Szerencsés kimenetelű baleset.** Szerencsés véletlennek köszönheti a Marcoin Jenő kaszinó vendéglősnél szolgálatban álló Mayer Eva 17 éves cselédleány az életbenmaradását. Ugyanis midőn ma délelőtt 9 óra tájban az udvaron levő nyitott kútból vizet akart meríteni, mélyen lehajolt, egyensúlyt veszített és fejével

felé a kutba zuhant. Egy az udvaron játszadózó kis fiú, ki az eset szemtanúja volt, rögtön befutott a házába és hírdül adta, hogy a leány a kutba esett. A vendéglő személyzete azonnal hozzá fogott a mentéshez és a leányt szerencsésen megmentették a vízbefulladásától. A leánynak az ijedségen kívül mi baja sem esett.

— **Egy igazi aggszűz.** A napokban halt el Nagy Kikindán Vasilyev Judita éppen száz éves és 25 napos korában. Az öreg hajadon öreg napjaira valóságos embergyűlölővé vált. Egy kis viskóban húzta meg magát mindenkitől elhagyatva. Csak a szomszédok látogattak el néha hozzá, akik élelemmel is ellátták.

— **Szegény fecskék.** A kalendárium szerint tegnap kellett volna visszatérniök a mi kedves fecskéinknek. Mindenek megnyugtatóására konstataljuk, hogy elég óvatosak voltak ezt meg nem tenni. Hogyisne, mikor áprilist játszik velünk a márciusi idő, becsapja az emberiséget, pedig ez nem az ő nagy papája. Nappal borús az idő, a hó szálingózik alá apró pelyhekben a szürke, nehéz felhőkből s fúj a hideg, fel is enged egy kicsit, a felhők meg eltisztulnak a látóhatárról s milliárdnyi csillagsereg az ég kárpitján. Az ember szép reményekkel fekszik le s zord, hideg valóra ébred. A hőmérő is a zérusfokra száll, mintha csak újból kezdődnék a tél. Pedig a télből már elég volt, nem kérünk mostanában többet belőle. Ugy látszik, úgy szent József nap táján most már minden évben beékeli magát a tél egy elmaradt része a tavaszba. Ugyan tél apó ne komédiázzék, mert már csakugyan elmehet a jövő szezoniig nyugugalomba. Nem tudja, hogy most már tavasz van? Lám a színügyi bizottság a tavaszi évadra készül, a fecskék meg vissza akarnak hozzájuk jönni, ez csak elég jele a tavasznak? Avagy még arról sincs tudomása, hogy március 21-ike elmúlt? Tettszett volna akkor dühöngeni s most meg hagyhatná ránk mosolyogni a napot. Igaz, hiába sirunk jeremiádkat, ezen a rut időn mi nem segíthetünk, csak sóhajtozhatunk a virágfakasztó tavasz után. Köznyelven szólva pedig kutya hideg volt tegnap és ma, három fok csupán zérus fölött volt a hőmérséklet, melyen a most beköszöntött tavasz öröme-ként még havazott is a reggeli órákban. — Az ilyen előjelek után s a tar-tós északi szél mellett, már nem is merünk jósolni a husvéti ünnepekre, melyeken tán szánkó-kirándulásokat rendezhetünk, annyi azonban bizonyos, hogy a közegészségre tekintettel nem valami üdvös ez a boszantóan bolond időjárás.

— **Rablótámadás az országon.** Nagy Komlósról jelentik a Torontáli Közlönynek, hogy Engrich Jakab, billédi fiatal parasztgazda az ottani csendőrségnél feljelentést tett, hogy tegnapelőtt kocsiával a nagy teremiai nagy komlósi országon hajtatott hazafelé, vele szembe két előtte ismeretlen oláh fiatal ember jött kocsi. A mikor hozzá értek, a kocsirol leugrártak, lovait feltartóztatták, őtet kocsijáról lerántották és elrabolták ezüst óráját láncostól egy korona 40 fillér készpénzzel együtt. A csendőrség a tetteseket Pakacán György és Pánta személyében kinyomozta, akiknél az elrabolt zsebszót meg is találták.

Mükedvelők a „Sárga csikó”-ban.

— március 26.
Mikor néhány hónappal ezelőtt felmerült az eszme, hogy helybeli mükedvelők elő akarnak adni egy magyar népszínművet, azt a bizonyos mosolyt láttuk nem egy ajkon, mely a biztos felülésnek szokott előjele lenni. Ezek a próféták — nem csoda, hisz idehaza jövedöltek — nagyon csalódtak. Ha csak annyit jelentenénk, hogy vasárnap „nagyszámu, előkelő közönség” töltötte meg zsufolóság a színházat, sokan azt hinnék, hogy egy nem egészen ismeretlen frázissal akarjuk leplezni a kudarcot. Nos tehát hozzátesszük s ez már a kétkedőket is megnyugtathatja, hogy ez alkalommal rendes helyárák mellett bevettek valami 650 koronát, olyan eredmény, melyre kevés mükedvelő társaság hivatkozhatik.
Eonyit az a nyag i sikerről. De nem kevésbé örvendetesnek mondható az erkölcsi siker, mert az összes közreműködők teljes igyekezettel, nagy szorgalommal s többen határozott tehetséggel láttak nem könnyű feladatukhoz. Mindenek-

felolvasással tettek, mélyreható és jelentékeny változás történik e téren Stuart János, angol egyetemi tanár fellépésével. Ez a halhatatlan nevű ember volt az, ki megoldotta azt a fontos kérdést, miként lehessen olyan embereket is tudományos műveltséghez juttatni, a kiknek nem volt alkalmuk közép- és felsőbb iskolába járni.
Stuart János volt az első ember, aki belátta, hogy az egyes, alkalomszerűleg tartott előadásnak vajmi kevés haszna van. Azért ő egy-egy tudományos kérdést több óras (12) előadásban igyekezett hallgatóival megértetni. Sőt hogy célját még jobban elérje, minden előadást megelőzőleg nyomtatott lapokat osztott ki hallgatói között és ezeken a lapokon rövid kivonatban közölte megtartandó előadásának tartalmát. E lapokat „syllabus”-nak nevezte el. Az előadás után következett még külön a magyarázat, vagyis a hallgatók kérdéseket intéztek hozzá arra nézve, amit meg nem értettek, ő pedig szívesen adta meg a kívánt felvilágosítást. Természetes, hogy az ilyen beható „sorozatos” előadásoknak volt is azután hasznuk és eredményük. Stuart tehát rájött a helyes mód s szerre, de még messze volt attól a céltől, amit maga elé tűzött. Erezte ő azt, hogy egy ember azt nem képes elérni sohasem. Ekkor az a szerencsés és nagyszerű gondolata támadt, hogy a műveltség ilyenmü terjesztésére csakis a főiskolák vannak hivatva és csakis ezek képesek rá. Mert csak az egyetemen rendelkeznek mindenféle szaktudással, csak az egyetemnek bírnak azzal az erkölcsi tekintéllyel, amely szükséges ahhoz, hogy a tudományok népszerűsítésének eszméje hitre találjon és az emberiség összes rétegeiben elterjedjen. Ezért Stuart 1873-ban emlékiratot nyújtott be a híres cambridgei

egyetem tanácsához, felkérve azt, hogy vegye ezt a nemes ügyet kezébe. És a cambridgei főiskolamagáé vá tette azt és mindjárt az első évben három különböző városban tartatott sorozatos előadásokat a nemzetgazdaságból, mechanikából és az angol irodalomból; minden tárgyból tizenkettőt. A tanárok teljesen Stuart módszere szerint jártak el, vagyis minden hallgató az előadás előtt megkapta a syllabus, egy nyomtatott lapot, azon rajta volt rövid kivonatban a megtartandó előadás tartalma. Az előadási óra után pedig felvilágosítással szolgálták még külön a tanárok minden egyes hallgatónak. A tanfolyamok után megtartott vizsgálatok pedig fényes eredményel jutalmazták úgy az előadó tanárokat, mint a szorgalmas hallgatókat.
Ime, ez volt a kezdet! Megszületett az university extension — a kiterjesztett tudomány egyetem. Győzött az eszme és manapság nemcsak a cambridgei, de a többi angol egyetem is rendez ilyenféle sorozatos előadásokat. Hogy milyen arányban folyik a munka, Angliában arra nézve legjobb adatok a számok, beszéljenek tehát azok: 1893/94-ben a cambridgei egyetem 136 kurzust tartott 19.000 hallgató előtt, közülök 1500 vizsgázott. A londoni ugyanakkor 152 kurzust tartott, 15.700 hallgatónak, kik közül 1553 levizsgázott. Az oxfordi pedig 219 kurzust 23.000 hallgató előtt. Összesen tehát 507 tanfolyam tartatott 50.000 (49.600) hallgató előtt, akik közül 3053 tette le a sikerrrel a vizsgát. Az angol egyetemek tehát, a melyek még az ötvenes években is annyira szűkkeblűek voltak, hogy csak gazdag és anglikán vallású egyének tehettek hallgatói, mai nap valóságos népies főiskolák lettek és e tekintetben mintául szolgálták az egész világnak. (Vége köv.)

előtt Machalek Erzsike kisasszonyról kell megemlékeznünk, ki Bakaj Erzsike szerepében határozott színész- és énekes tehetségnek adta tanujelét. Különösen népdalait kellemes hangján annyi temperamentummal, oly természetes jókedvvel énekelte, hogy a közönség percekig tapsolt s majdnem minden egyes nótáját megismételtette. Az öreg Bakajt Szöllössy Károly játszotta komoly méltósággal, Csorba Mártont Köhler Károly meghatározó akcentusokkal. Laci szerepében Machalek Ferenc jeleskedett, Pfeiffer Tivadár szemrevaló snájdig pusztabíró volt, Szabó Lajos Petit játszotta értelmesen, Klaffer Ignác pedig mint Boltos Icig kacagattatta meg a hallgatóságot. Kitérő erőnek bizonyult, ezuttal is Szöllössy Károlyné, ki Csorba Agnest játszotta. Mayer Lipót pompás Bogár Imre volt, Bruneth József pedig jól találta el a Csárdás gazda hangját. A két koldust Molnár György és István, Szunyogot, a vén betyárt, Szotyory András játszották igen ügyesen. Valamennyien derekasan rászolgáltak a közönség tapsaira, úgy miként a többi közreműködők is, nevezetesen: Buschbacher Giza (Böske), Mayer Antalné (Kecskésné), Machalek Margit (Teresi), Halmi József (Pista), Nagy Károly (Férke), Machalek Margit (Panna), Milovánov Sándor (hegedűs), Machalek Ferenc (bögös), Paulicsek Ferenc (klarinétos), Bugarszky Vladimir (kontrás), Koncek Lőrinc (pandur), Mayer Antal (parasztgazda), Pfeiffer Tivadarné (asszony), Homa Viktor (szolgalegény), kik kisebb szerepeket töltöttek be a közönség teljes meglepésére. A közönség, mint említettük igen jól mulatott s a főbb szereplőket ismételtén kitérte tapsaival. Meleg köszönettel kell adoznunk dr. Demkó Endre és Semsey Gyula uraknak, kik a rendezői tisztet vállalták el és Rippka Imre urnak, ki a műkedvelők zenekarát dirigálta nagy körültekintéssel. Az előadást sikerült táncmulatság követte a kaszinó éttermében.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 26-án.

Budapest, március 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Két napi szünet után a képviselőház ma ismét ülést tartott, melynek napirendjére az Adria-javaslat volt kitérve.

A napirend előtt Rosenberg Gyula és Lukács Gyula szólaltak fel személyes kérdésben, mivel őket Rakovszky szombati beszédjében aposztrofálta. Majd Tisza István gróf emelkedett fel szólásra, kijelentvén, hogy valótlán az ellenzék azon állítása, hogy az Adria-társulat csak azért mutatott ki deficitet, hogy megkapja az állami subvenciót. (Nagy zaj a baloldalon). Felkéri az ellenzéki képviselőket, hogy az inkompatibilitás ügyében maradjon a helyes közélet. (Helyeslés).

A Ház osztatlan figyelme között szólalt fel ezután Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter, kijelentvén, hogy az Adria-társaság szerződését azért kell megújítani tíz évvel a lejártá előtt, mivel a jövőre kell tekintettel lennünk és ki kell használnunk a jelenlegi konjunkturákat. (Helyeslés.) Vámpolitikai viszonyainkban beállhatnak oly változások, hogy hazánk egyik-másik piacát elvesztheti, nemzetközi viszonyainkban is történhetnek változások s mindezen okoknál fogva biztosítani kell a magyar hajózást és kivitt Fiumén át. (Nagy tetszés és éljenzés.)

Az ülés folyik.

Polgármesterek értekezlete.

Budapest, március 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Győről jelentik: Zechmeister Károly polgármester, a városok múlt évi kongresszusának elnöke, a városok polgármestereinek javasolni kívánja, hogy ez év május havában értekezletre jöjjenek össze. A kongresszus óta ugyanis több, a

városokat érintő mozzanat merült föl. A kongresszusi határozatok sorsa szintén alkalmat nyújt az eszmecserére és ha semmi különösebb tárgy nem lenne, ami a városok általános viszonyai mellett ki van zárva — akkor sem lenne fölösleges fáradság, ha évenként egyszer megbeszélésekre összejönnek a polgármesterek. Ha a tervhez a városok hozzájárulnak, az értekezlet helyéül egyik vidéki várost hozzák javaslatba. (Persze ismét csak a törvényhatósági joggal felruházott városokról lesz szó. A szerk.)

A kereszt az egyetemen.

Budapest, márc. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az egyetemen ma nagy csend uralkodott. A tanárok megtartották előadásait, a vizsgálatok is folynak, de semmi rendzavarás nem történt. Egy néppárti lap híradása szerint az egyetemi tanács a felelősséget elvállalt egyetemi polgárokat rektori dorgálásban fogja részesíteni.

Az angol-bur háború.

Budapest, március 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Pretoriából jelentik, Delarey vezérlete alatt megtámadott 1500 bur teljes vereséget szenvedett. 140 bur elfogva, számos halott és sebesült. Az angolok nyolc ágyut és temérdek löszert zsákmányoltak.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. március 26.

A készárúzet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilo	50 kilogr. ára		kilo	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	76	7.55	7.70	80	0.—
Tiszavidéki	„	76	7.65	7.80	80	7.05
Pestvidéki	„	76	7.65	7.65	80	7.95
Bácskai	„	76	7.75	7.85	80	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilo	
			70—72	7.55
„	„	másodrendű	—	7.55
„	„	takarmány	60—62	6.35
„	„	égetni való	62—64	6.—
„	„	sőrfőzésre való	64—66	0.—
Zab	„	—	39—41	6.25
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—
„	„	másnemű	—	5.40

Határidő-Üzlet.

Budapest, márc. 26 (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kínálat jó, vételkedv mérsékelt. Az árak 5 krral olcsóbbak. Déli zárlatok a határidőüzlet jegyzései a következők voltak:

Buza őszre	7.67—7.68
„ tavaszra	7.75—7.76
Rozs őszre	7.69—7.70
Tengeri májusra	6.43—6.44
Zab őszre	5.31—5.32

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
 Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Alibunárról: este 7 óra 22 p.
 Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
 Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
 Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
 Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
 Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 06 p.

HIRDETÉSEK.

1517. urb. sz. 1901.

315—1.1

Hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint urbéri bíróság közhírré teszi azt, hogy Solymos Gusztáv és érdektársai törökbecsei urbéres birtokosok kérelmére Törökbecse község volt urbéres határában fekvő ugynevezett „Bereg” dűllőre kiterjedő részleges tagosítás megengedhető saját tárgyazó kérdés eldöntésére szükséges nyomozásnak s az érdekeltek megszavaztatásának a kiküldött Kiss Sándor kir. törvényszéki bíró által a helyszínén leendő fogatosítása végett 1901. évi április hó 17-én és esetleg következő napjainak mindenkor d. e 9 óráját Törökbecse községhezához kitérte és arra az érdekelteket és az összes birtokosokat oly hozzáadással idézi meg, hogy a tárgyalásról való elmaradásuk a tárgyalás megtartását nem akadályozza, hogy a távollévők és semlegesek birtoka a tagosítást kívánók birtokához fog számíttatni és hogy az eljárás további folyamán személykénti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviseléséről gondoskodjanak.

A szavazási lajstrom Törökbecse községhezához betekintés és netalán észrevételezés végett 14 napon át közszemlére van kitéve.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszéknél, mint urbéri bíróságnál, 1901. évi február hó 21. napján.

Zsirus Lajos,
elnök.

Bödekey,
jegyző.

Meghívó.

A magyar-ittbebeli községi hitelszövetkezet 1901. évi április hó 8-án délután 2 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. üzletrésztulajdonosok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy miután a március 17-én tartott közgyűlés a szövetkezetnek az Országos központi hitelszövetkezet kötelekibe leendő belépéshez határozatképes számban meg nem jelent, az ezuttal összehívott közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül az alapszabályok 26. § a értelmében határoz.

Tárgy:

Az 1898. évi XXII. t.-c. alapján az országos központba való belépés s ehhez képest az alapszabályok átalakítása.

319—1.1

Az igazgatóság.

4945/III sz. 1901.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Zágráb.

Pályázati hirdetmény.

Vrbovec és Jaska állomásainkon lévő egy-egy darab 46 mt. átmérőjű és összesen mintegy 10733 kgr. súlyu 2 drb. ócska fordítókorong vasanyagot értékesíteni óhajtuk.

Felhívjuk ennélfogva mindazokat, kik ezen vasanyag megvételére pályázn óhajtanak, miszerint a megvételre vonatkozó és 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatukat a boritékon alkalmazott következő felirattal: „Ajánlat 4945/1901. Zü. számhoz, ócska vasanyag megvételére” legkésőbb f. évi április hó 15-ig déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. d) osztályánál benyújtásuk vagy posta útján beküldjék. Későbbben érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A 2 drb. fordítókorong közül egyiket Vrbovec, másikat Jaska állomáson bérmentve adjuk el s tartozik a vevő fél a korongokat saját költségén kocsiba rakatni és elszállíttatni.

Az ajánlattételnél tehát utóbbi körülmény figyelembe vétele mellett (100 kgm-ént) állapítandó meg az ajánlati egységár és az számokban és szóval is tüntetendő ki az ajánlatban.

Zágráb, 1901. március hó 17-én.

Az üzletvezetőség.

1801. kig. szám 1901.

305-8.3

Pályázati hirdetés.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Szerb-Csanád községében tízesében levő 730 korona évi fizetéssel egybekötött községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik a kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. évi április hó 6-ig annál inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Nagyszentmiklóson, 1901. évi március hó 14-én.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

Torontálmegye alispánjától.

2017. szám 1901.

309-3.3

Pályázat.

A nagybecskereki „József” közkórházban egy ellenőri állás évi 1200 korona fizetés és 300 korona lakpénzzel rendszerítettén, ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek, s mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, 4 gimnázium vagy polgári osztály végzését igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket folyó évi április hó 10-ig annál is inkább nyujtsák be hozzám, mert a későbbben beérkező folyamodványok figyelembe vételét nem fogom.

Megjegyzem, hogy a kinevezendő ellenőrnek egy évi fizetésével felérő óvadékot kell készpénzben vagy óvadékképes papírban letenni, vagy pedig telekkönyvi bekebelezés által biztosítani.

Nagybecskereken, 1901. évi március hó 21-én.

Dr. Dellimanics,
alispán.

Férflak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatremétebb csodáorvosság, mely megmentett ereket, akik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a betegségből otthon. Az intézet kivélt nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomagorvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 16 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

(247-x.4)

242. végrh. sz. 1901.

Arverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1900. évi Sp. I. 146/9. számú végzése folytán, Hollaender László dr. nagybecskereki ügyvéd által képviselt Miok Juon felperes részére, Brenda Rózsa alperes ellen 538 kor. 80 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felül- és lefoglalt és 2060 koronára becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbírósnak V. 359/2. számú végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap- és felülfoglaltak követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Német-Eeskán, az adósnál leendő megtartása határidőül 1901. évi április hó 3. napjának délelőtt 9 órája kitzüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, ágynemű, lovak, juhok, malagok, gazdasági eszközök s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Felhívom mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött-nél írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulassák.

Kelt Nagybecskereken, 1901. évi március hó 24. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósi végrehajtó.

Kalk! Kalk! Kalk!

Prima, staunend billig:
von 1-10 Kilo à 4 Heller,
von 10-100 Kilo à 3 Heller,
von 1-10 Meter à Kronen 2.80

Kaufleute und Maurer, welche im grössern Quantum Kalk benöthigen, haben noch einen Vorzugspreis. 297-10.8

Gross Beeskere, im März 1901.

Andreas Ankner,

als Kalkverschleisser
der I. Kavaraner Kalkfabrik.
Am Fruchtplatz, im Hause des Herrn Gligorijevity Joza.

Ügyes helyi ügynök
sorsjegyeknek részlettelés ellen való eladására előnyös feltételek mellett alkalmazást nyer
MERCUR BANK
Részvény-társaság 316-51
Budapest, V., Váci-utca 37. sz.

Nagybecskereki Tiszai Ármentesítő Társulat.

190. szám 1901.

317-3.1

Ajánlati tárgyalási hirdetés.

A Nagybecskereki Tiszai ármentesítő társulat Perlasz községgel szemben fekvő bégai védtöltés szakaszán építendő 2 1/2 kilométer hosszú téglaburkolathoz szükséges 590.219 darab I. osztályu jól kiégett, fagyellentálló falitégla, 28.750 darab külön mintájú korona téglá, 851 köbméter középduva, tiszta homok, 2350 méter-mázsa lassan kötő portland és 368 méter-mázsa román-cement beszerzését vállalati uton biztosítani szándékozván, ezennel fenti építési anyagok szállítására nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Ajánlattevők felhívomnak zárt ajánlatukat külön külön a téglanyag, a homok, és cement szállításra a társulati igazgatóságnál Nagybecskereken folyó évi április hó 30-án délelőtt 10 óráig benyújtani és ajánlatukhoz a szerint a mint az a téglá, homok, vagy cementanyag szállítására vonatkozik 2000, illetve 300, illetve 700 korona bányapénznek a társulati pénztárnál történt letételét igazoló nyugtatványt csatolni. A szállítási szándékolt téglá és cementre vonatkozó ajánlatokhoz a magy. kir. „József” műegyetemmel kapcsolatos kísérleti állomás által kiállított és a téglák szilárdságát és fagyellentálló képességüket, illetve a cement szilárdságát kitüntető bizonyítvány csatolandó és a szállítási szándékolt anyagokból minták, a szállítási vonatkozó részletes feltételekben kikötött mennyiségben és formában szintén beküldendők.

A szállításra vonatkozó egyéb feltételeket a részletes szállítási feltételek körülírják, a melyek a társulati igazgatóságnál a hivatalos órák alatt betekintheők. Az ajánlatok felbontása, melynél ajánlattevők is jelen lehetnek, Nagybecskereken folyó évi április hó 30-án délelőtt 1/2 11 órakor a társulat hivatalos helyiségében fog eszközöltetni.

Kellően fel nem szerelt, ugyszintén távirati vagy elkésve beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Nagybecskereken, 1901. évi március hó 24. én.

Társulati igazgatóság.

Egy budapesti ismert já hírnevű tekintélyes gépgyár. kizárólag gőzcseplőkészleteinek és malomberendezéseinek elárúsítására gazdakörökben bejáratos és megfelelő környékbeli ismeretséggel és ügyöki segéd személyzettel rendelkező képviselőt keres kerületi ügynökségének átvetelére. Ajánlatok „MRT” jelű alatt e lap szerkesztőségéhez intézendők.

310-2.2

Gazdasági gépekből

állandó nagy raktáromat ajánlom a t. c. gazdaközönség figyelmébe.

A tavaszi idenyre ajánlom az elismert „Bächer“-fele egytetemes acél-ekéket és talajmivelő eszközöket.

A jelenkor legjobb és legtökéletesebb Melichár-féle „Unicum Drill” sorbavető gépeket, tengeri-és répakapálókat, szénagyújtó-gépeket, „Johnston” eredeti amerikai fűkaszálokat, marokrakó és kévekötő arató-gépeit. Nicholson-féle elsőrendű gyártmányu gőzcseplő-gépeket és kazánokat.

Képviselő Mayer-féle benzín-, petroleum-, gázmotorokban és eséplőgépekben.

Előnyös fizetési feltételek és olcsó árak mellett.

Feltűnést keltő találmány! Bármely törött vas-gépjárműnek összeforrasztását elvállalom és azért teljes szavatosságot válllok; ezen összeforrasztást a bevált „FERROFIX” felhasználásával eszközölöm.

Felvilágosítással készséggel szolgálók 186-100.23

Telefon 70. szám. **Eckstein Vilmos**
Nagybecskereken (Dr. Linyácsky-féle ház).